Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 229 (2476) ■ Вівторок, 12 грудня 2000 року ■ Ціна договірна

У Києві в парламенті проходить шаховий турнір між командами Верховної Ради України та Державної Думи Російської Федерації.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

■ 1900 р. Не стало Олександра Кониського, письменника, педагога, громадського діяча. Написав, зокрема, біографію Т. Шевченка («Тарас Шевченко-Грушівський. Хроніка його життя»).

■ 1923 р. У Бельгії помер відомий український та російський живописець Іван Похитонов.

■ 1947 р. Вийшла книжка американського вченого Н. Вінера «Кібернетика». Ця подія вважається народженням кібернетики як самостійної науки.

12 грудня

Рух до Європи не виключає партнерства в СНД

Виступаючи в Санкт-Петербурзі на 16-му пленарному засіданні МПА СНД, Голова Верховної Ради України Іван Плющ заявив, що «одним із найважливіших напрямів діяльності Міжпарламентської асамблеї країн СНД Україна вважає створення належного правового забезпечення плідної взаємодії держав — членів асамблеї в економічній, соціальній, гуманітарній та інших сферах». На думку І. Плюща, в цьому зв'язку доцільно було б глибше вивчити досвід створення й функціонування Європейського союзу.

Голова українського парламенту підкреслив, що Україна проголосила курс на інтеграцію і в ЄС. Тому, на його думку, гармонізація її законодавства із законодавством ЄС залишається важливим завданням. Водночас І. Плющ зазначив, що не вважає «рухом у протилежних напрямках» співробітництво України в рамках ЄС та СНД.

На зустрічі Голови Верховної Ради України з Головою Ради Федерації Росії Єгором Строєвим, яка відбулася під час форуму, сторони висловилися за інтенсифікацію роботи національних парламентів у створенні на теренах СНД єдиного економічного й митного простору. І. Плющ висловився за розвиток у рамках Співдружності незалежних держав «взаємовигідних, рівноправних і добросусідських відносин», зазначивши, що створення зони вільної торгівлі — це «не данина моді, а необхідність».

У четвер знову про імплементацію

На початку засідання Погоджувальної ради голів парламентських комітетів та фракцій народний депутат Сергій Головатий поінформував Голову Верховної Ради про безпрецедентний, на його погляд, випадок на Бориспільській митниці. Депутати Віктор Шишкін, Олександр Жир та Сергій Головатий, члени тимчасової слідчої комісії ВР з розслідування зникнення журналіста Георгія Гонгадзе, поверталися з-за кордону і везли з собою відеокасету зі свідченнями офіцера служби державної охорони, який передав лідерові Соцпартії Олександрові Морозу аудіозапис про нібито причетність найвищого керівництва держави, в тому числі й Президента України, до зникнення Г. Гонгадзе.

(Закінчення на 2-й стор.).

Будуватимуть в обхід, але казати про це не можна

Прем'єр-міністр РФ Михайло Касьянов 14 грудня зустрінеться в Києві з українським прем'єром Віктором Ющенком, щоб обговорити питання, пов'язані з реалізацією меморандуму з проблем газу. В розмові з журналістами М. Касьянов повідомив, що на сьогодні в цій сфері досягнуто лише принципових домовленостей, які мають бути оформлені в міжурядові угоди та контракти. Як підкреслив російський прем'єр, український борг повинен бути вивірений сторонами та оформлений у цінні папери державної корпорації «Нафтогаз України» з відповідними державними гарантіями.

За словами М. Касьянова, Росія не відмовляється від планів будівництва газопроводу через території Білорусі та Польщі. Водночас він особливо наголосив: «Про цей газопровід не можна сказати, що він будується в обхід України».

Сьогодні – День Сухопутних військ України

У піхоти вистачає роботи

Фото з архіву УНІАН.

Сухопутні війська — основа Збройних сил. Це не лише піхота, а й танкові, ракетні, артилерійські підрозділи, армійська авіація, елітні аеромобільні сили. Сухопутники — організатори призовної кампанії. Їм переппідпорядковані всі військкомати країни. Нещодавно склав присягу перший окремий полк спеціального призначення, що продовжить традиції національних гвардійців. Військовослужбовці Сухопутних військ — головні миротворці України. Наш Укрбат виконує миротворчу місію в Косово, Лівані, інших гарячих точках планети. Днями 600 українських солдатів та офіцерів під егідою НАТО вирушать до африканської Сьєрра-Леоне.

Медицина

Гуртом і довгобуд здолали

У селищі Березанка на Миколаївщині відкрили районну дитячу поліклініку зі стаціонарним відділенням. Об'єкт почали споруджувати ще дев'ять років тому, та за браком коштів на тривалий час «заморозили». Частину коштів на завершення будівництва виділив з резервного фонду Кабмін, решту збирали усім миром. Серед інших найвагоміші внески зробили сільгосппідприємства «Прикордонник», «Березанське», імені Чапаєва та імені Петровського, **повідомляє наш кореспондент Георгій Воротнюк.**

Передплата–2001

Спробуй і виграй!

Продовжуємо друкувати перелік призів, наданих нашими друзями — спонсорами «Голосу України» для розіграшу серед передплатників. Нам пропонують:

48. Фірма «Союз-Віктан» (директор Андрій Охлопков) — подарунковий набір горілки вартістю до 50 грн.
49. Керченське ЗАТ «Анна» (президент правління Анна Абакарова) — два комплекти дитячого одягу до 100 грн. кожен.
50. Кримська фірма «Діоніс» (директор Юрій Корбан) — подарунковий набір кримських вин вартістю до 50 грн.
51. Хутрофірма «Тисмениця» (Івано-Франківська область, голова правління Іван Артемович) — хутряні шапки і дитячі пальта.
52. Спільне підприємство «Колумб» (Луганська область, директор Михайло Столпер) — комплекти сувенірної продукції.
53. Художник і скульптор Микола Шматько (м. Луганськ) — одну із своїх робіт.

Передплачуйте і вигравайте!

Проблема

Національна безпека, «іміджева війна» та європейський вектор української політики

(Роздуми на цю тему професора, доктора економічних наук, народного депутата України Валерія КОЛОМОЙЦЕВА **читайте на 7–8-й стор.).**

Транспорт

До Феофанії — без пересадки

З минулих вихідних кияни та гості столиці отримали довгоочікувану можливість без пересадки дістатися з центру міста до Феофанії. Тепер до відомого Музею народної архітектури та побуту України можна доїхати від Либідської площі тролейбусом №11.

■ З початку грудня Запорізька АЕС виробила мільярд кіловат-годин електроенергії.

■ На базі чернівецьких підприємств «Кварц» і «Гравітон» створюється об'єднання, що випускатиме нетрадиційні джерела одержання енергії.

■ Після тривалої перерви відновив експортні поставки сумський чавуноливарний завод «Центролит».

■ У 2001–2002 роках Кабмін виділить 3,18 млн. грн. на розроблення нових протезно-ортопедичних виробів і матеріалів.

Не данина моді, а необхідність

P. S.

У четвер знову про імплементацію

(Початок на 1-й стор.).

На митниці в Бориспільському аеропорту депутатів було обшукано, що вони розцінили як грубе порушення закону про статус народного депутата. Вони передали до Верховного Суду заяви щодо неправомірних дій Бориспільської митниці, копію протоколу про прийняття свідчень від офіцера СБУ та копію відеокасети з його свідченнями. Відповідну заяву надіслано і до Генеральної прокуратури. С. Головатий вимагав продемонструвати зроблений депутатами відеозапис у сесійній залі перед депутатами і журналістами, а відтак донести його до громадськості.

Голова Верховної Ради Іван Плющ повідомив, що в суботу, 9 грудня, перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук направив листа Генеральному прокуророві України Михайлові Потебеньку з проханням перевірити достовірність фактів, викладених у пресі та депутатом С. Головатим, про інцидент на Бориспільській митниці і поінформувати Верховну Раду. У свою чергу В. Медведчук повідомив, що минулої суботи особисто двічі розмовляв з М. Потебеньком щодо випадку на Бориспільській митниці, і Генпрокурор доручив своєму заступникові виїхати до Борисполя для перевірки. Інформацію службового розслідування Генпрокурор пообіцяв передати до парламенту в понеділок увечері. Іван Плющ наголосив: якщо тимчасова слідча комісія ВР з розслідування обставин зникнення Г. Гонгадзе звернеться до парламенту з проханням винести це питання в сесійну залу, парламент проголосує за його внесення до порядку денного.

За рішенням Погоджувальної ради у середу сесія розгляне проект постанови ВР про проведення спеціальних парламентських слухань у справі Г. Гонгадзе. Передбачено запросити на ці слухання Президента України Л. Кучму.

Нинішній пленарний тиждень розпочнеться з дня уряду в парламенті, на якому депутати розглянуть питання про становлення нових організаційно-правових формувань АПК у ринкових умовах. У середу парламент обговорить проекти законів про єдиний митний тариф, про національну програму сприяння розвиткові малого підприємництва тощо. У четвер депутати повторно намагатимуться внести до порядку денного сесії два законопроекти, подані Президентом за підсумками всеукраїнського референдуму, — зміни до закону про статус народного депутата стосовно обмеження депутатської недоторканності та законопроект про порядок дострокового припинення повноважень ВР. У п'ятницю сесія розгляне низку податкових законопроектів. З 19 по 22 грудня парламент також працюватиме у пленарному режимі.

Юліана ШЕВЧУК.

Фотофакт

Безпритульні дітлахи стали завсідниками вокзалу та цетральних вулиць Луганська. Десятирічні токсикомани нюхають клей просто на очах у байдужих перехожих.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

Парламент зробить усе необхідне

Якщо був факт обшуку народних депутатів на Бориспільській митниці — це грубе порушення статті 27 Закону про статус народного депутата і за жодних обставин такі дії не можуть мати місце, заявив на прес-конференції перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук. При цьому він наголосив, що притягнення до відповідальності — адміністративної чи кримінальної — справа не парламенту чи Президента, а правоохоронних органів. За рішенням Погоджувальної ради сьогодні парламент має заслухати інформацію Генеральної прокуратури щодо подій на Бориспільській митниці.

Коментуючи процес імплементації рішень всеукраїнського референдуму, Віктор Медведчук повідомив, що цього тижня так звана конституційна комісія розгляне законопроект про парламентську більшість і формування нею Кабінету Міністрів. На думку Віктора Медведчука, прийняття цього законопроекту є «найоптимальнішим для забезпечення внесення змін до Конституції». При цьому, він зазначив, що законопроекти за підсумками референдуму і відповідні зміни до Конституції мають розглядати і голосувати в парламенті одночасно. Водночас для імплементації рішень референдуму на нинішній сесії часу в парламенту залишилося обмаль — 4 тижні (чотири дні для голосування). Чи встигне ВР упоратися з цим нелегким завданням, нині не прогнозує ніхто. В. Медведчук запевнив лише, що «Верховна Рада зробить усе необхідне, щоб підтвердити перед українським народом свою мудрість».

У відповіді на запитання з приводу заяви Олександра Мороза, що він володіє додатковою інформацією у справі про загибель народного депутата В'ячеслава Чорновола, Віктор Медведчук повідомив: 9 грудня він направив листа до Генпрокуратури з проханням надати інформацію, яку їй передав О. Мороз. Тільки-но парламент її отримає, відбудеться засідання тимчасової комісії ВР, яка, до речі, ще не припинила своєї роботи.

Валерія ШВЕЦЬ.

Депутат в окрузі

Рейтинг визначає допомога

За результатами всеукраїнської акції «Лідер народної довіри» за 2000 рік рейтинг у київському регіоні очолив народний депутат України Леонід Черновецький. Громадські приймальні депутата в 219 виборчому окрузі прийняли 13 919 виборців. Опрацьовано близько семи тисяч усних звернень, тисячам виборців надано юридичну підтримку. Ветерани війни та праці, багатодітні сім'ї отримали матеріальну допомогу. Десяткам тисяч малозабезпечених видано продуктові набори.

Указ «знімає всі проблеми». Але «сигнал» ПАРЄ залишається

Завтра ситуація зі свободою слова в Україні стане предметом обговорення на засіданні Комітету з культури і освіти ПАРЄ. Цілком очевидно, що для офіційного Києва розмова на «колючу» тему принесе мало задоволення: Парламентська асамблея давно і послідовно висловлює глибоку стурбованість цією ситуацією. Ще 23 жовтня — після «бомби» під «прямим мостом» — члени вищеназваного комітету вирішили: українській владі необхідно направити серйозний «сигнал». А минулої суботи Леонід Кучма повідомив журналістам: він підписав указ про підтримку ЗМІ, який, за словами Президента, «взагалі зніме проблему зі свободою слова в Україні з порядку денного».

Указ планує усунення правових, адміністративних, економічних і організаційних перешкод для подальшого розвитку діяльності мас-медіа. Зокрема, забезпечення виконання вимог законів України про неприпустимість втручання у творчу діяльність журналістів, а також неможливість припинення діяльності ЗМІ інакше, ніж за рішенням їх засновника чи суду. Ці норми передбачено чинним законодавством. За дорученням глави держави Кабмін також має розробити програму із матеріально-технічного забезпечення діяльності преси.

Указ передбачає пропозиції зі створення органу досудового розгляду спорів і конфліктів, які виникають в інформаційній сфері. Президент зобов'язав керівників центральних і місцевих органів виконавчої влади «реагувати в установленому порядку на критичні виступи в засобах масової інформації».

Людмила МИРОВА.

Екс-прем'єр не згоден з Президентом

Суб'єктивна думка оглядача

Особливо «дружні» до нинішнього Кабміну видання і канали останнім часом палко возлюбили Валерія Пустовойтенка. Хай би собі возлюбили: про смаки не сперечаються. Але з газетних сторінок і ефіру, наче зі шлангів для зондування, безперервно скапує жовч: Валерій Павлович у масці критика — ще цікавіше «явлення», ніж у ролі великого господарника.

Кого критикує колишній прем'єр, здогадатися зовсім не важко. Навіть з першого разу. Звичайно, свого наступника — Віктора Ющенка. За що критикує? Ось тут трохи напружте уяву, бо в «молоко» можна поцілити і з третього разу. За те, що «рік роботи Віктора Ющенка не приніс ні реформ, ні добробуту». За те, що «в основних сферах економіки, насамперед в енергетиці, допущено прорахунки». За те, що «Захід відмовляється видавати рятівні для української влади кредити». За те, що Кабмін став «джерелом політичного напруження і діє за принципом «від пожежі до пожежі». О, Господи, що сталося з Валерієм Павловичем? Зрозуміло, любити свого наступника у нього немає підстав. Але публічно не згоджуватися з Президентом — самим Президентом, якому зовсім недавно і «Злагодою» в цілому, і кожним посадженим деревцем під патронатом своїх однодумців зокрема, клявся у вірності, у підтримці — це, братці, пан Пустовойтенко щось перегрівся. Хоч начебто рік, як не ходить у касці «пожежника».

Є три причини хворобливого ставлення Валерія Павловича до нинішньої ситуації. Або він сплутав час та героїв і самокритично оцінює наслідки своєї «бурхливої діяльності реформатора», коли не було «прорахунків в енергетиці», як і частенько самого світла. Коли «стихійними лихами» нал Кабміном цікавилися не тільки Рахункова палата, а й закордонні кредитори, яким обридло своїми грошима рятувати — в прямому розумінні — деякі персоналії української влади. Коли «пожежі» в економіці були перманентним процесом, що ледве не звів її до стану попелища...

Або, причина друга, пан Пустовойтенко так вірить у завтрашню силу і міць «народної демократії», що вважає за непотрібне зберігати вчорашню лояльність до Леоніда Кучми. Або просто прикра промашка: зайнятий своїм партійним з'їздом, Валерій Павлович прогавив останню заяву Президента до співвітчизників. Якщо так, то процитую співвітчизнику Пустовойтенкові Леоніда Даниловича:

— Як видно, декому дуже не до вподоби те, що Україна дедалі впевненіше стає на ноги. Не подобаються зрушення в економіці, у розв'язанні соціальних проблем, виплаті пенсій та зарплат, в оздоровленні політичного клімату...

Валерію Павловичу, як вам така оцінка сучасної ситуації? А якщо ви ще й знаєте, з якого приводу Леонід Кучма виступив із заявою, ситуація така невесела. Не в основних сферах економіки, а — ваша. Бо в такому «контексті» навіть слава «великого реформатора» не завадить вважатися спільником... «ініціаторів спровокованої авантюри», які «хочуть відволікти нас від вирішення нагальних проблем». Бр-р-р. Бережіть себе, Валерію Павловичу...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Новий метод слідства — обшук депутатів

Без коментарів

Днями Генеральний прокурор України Михайло Потебенько повідомив: у справі, порушеній за фактом наклепу на вищих посадових осіб держави, поширеного лідером Соцпартії, допитані Президент України Леонід Кучма, глава АП Володимир Литвин і міністр внутрішніх справ Юрій Кравченко. За словами Генпрокурора, всі вони наполягають, щоб слідство було проведено оперативно й об'єктивно, щоб люди дізналися правду, а винних покарали. Всі допитані вважають, що касета — «чистої води наклеп і сфальсифікований матеріал».

Тим часом співробітники Голландського інституту прикладних наукових досліджень заявляють, що аудіозаписи не були створені за допомогою комп'ютера. Хоча якість звучання плівок погана.

На сьогодні перестала бути секретом найбільша загадка скандальної історії — прізвище офіцера спецслужби, який начебто передав плівку Олександру Морозу. Це — Микола Мельниченко, який нині перебуває за кордоном. Михайло Потебенько від імені правоохоронних органів гарантує йому безпеку, однак з іншими гарантіями поки що виникли проблеми. Олександр Мороз мав намір оприлюднити матеріали зустрічі українських парламентаріїв з офіцером Служби безпеки. Для цього за дорученням тимчасової парламентської слідчої комісії група депутатів виїздила на зустріч з М. Мельниченком. Зустрічі з офіцером відбувалися протягом кількох днів і були зафіксовані на відеоплівку. Є також аудіозапис розмов. Однак після повернення в Україну трьох депутатів — С. Головатого, О. Жира і В. Шишкіна — обшукали відразу в аеропорту «Бориспіль», та ще й випадково у присутності польського посла. Цей новий метод слідства здійснено вперше в практиці світового парламентаризму. Однак, з'ясовується, за кордоном було зроблено кілька копій: «Ми їх зробили достатньо і роздали людям, які повинні провезти їх в Україну, — сказав Головатий. — Тільки-но відеокасети прибудуть в Україну, їх розмістять в Інтернеті і на всіх телеканалах, які погодяться їх продемонструвати».

І ще кілька цікавих подробиць. М. Потебенько запевнив, що слідство постійно підтримує зв'язок з матір'ю Георгія Гонгадзе, яка мешкає у Львові. За його словами, проведенню генетичної експертизи завадило загострення хвороби Лесі Гонгадзе. Проте мама Георгія заперечує: «Я була не настільки хвора, щоб не здати кров для аналізу. Більше того, я наполягаю на цьому, оскільки хочу знати правду».

Правду хочемо знати всі ми.

Людмила СТЕПОВА.

Самостверджуємося помалу

Коментар

За 11 місяців цього року металургійний комплекс країни збільшив виробництво чавуну на 12 відсотків, сталі — на 16 і прокату — на 14 відсотків проти відповідного періоду минулого року.

З огляду на те, що левову частку продукції металурги реалізують за кордоном, поставляючи в країну тверду валюту, це важить неабияк. Втішає і те, що зростають обсяги поставок металопродукції на внутрішній ринок — для потреб машинобудівників, енергетиків, кораблебів тощо. Позбуваючись іміджу напівсировинного додатку до світової економіки, ми тим самим самостверджуємося.

Проте не слід забувати, що наша металургія, на жаль, ще не самодостатній комплекс, а залежний від багатьох економічних та політичних чинників. У вересні, наприклад, дефіцит на комбінатах коксівного вугілля зумовив падіння виробництва металопродукції. У листопаді зміна цін на зовнішньому ринку істотно позначилася на обсягах готового прокату. І будьмо відвертими до кінця: ще має місце непряме бюджетне фінансування деяких стратегічно важливих металургійних комбінатів.

Усе це разом спонукає до думки, що металургійний комплекс країни лишається дуже чутливою сферою нашої економіки. Навіть такі флагмани галузі, як криворізький державний гірничо-металургійний комбінат "Криворіжсталь" і ВАТ "Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча", які цього року не мають собі рівних.

До речі, світові рейтингові агентства вважають, що металургійний комплекс України входить у п'ятірку найпотужніших у світі. Отже, самостверджуємося!

Сергій ВЛАД.

Фотофакт

*Євген Загнибброда **(на знімку)** працює в селищі Коцюбинському на ЗАТ «Гірничодобувний і каменеобробний комбінат «Біличі». Це — найбільше в Україні підприємство з виготовлення облицювальних плит та архітектурно-будівельних виробів з природного каменю, яке успішно завойовує ринки Європи, Близького Сходу та Америки.*

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (ДІНАУ).

Допомогти ніколи не пізно

50 тисяч німецьких марок виділено урядом Німеччини на придбання ліків для центральної лікарні Первомайського району. Днями у приміщенні МНС України Надзвичайний і Повноважний Посол Німеччини Дітмар Штюдеманн заявив, що медикаменти вже закуплені й готові до відправки. Заступник міністра МНС України Олександр Скіпальський підкреслив, що раніше будь-яка допомога з Німеччини здійснювалася громадськими організаціями.

Микола МИХАЙЛІВ.

Спорт

Почали з перемоги

Хокей

У німецьких містах Ландсберзі та Фюссені стартував чемпіонат світу серед юніорів (U20) у першому дивізіоні. З перемоги над збірною Австрії (4:0) почали свій турнір українські хокеїсти. Нашу команду, до якої входять гравці з київських клубів «Сокіл», «Беркут», ХК «Київ» та кілька «легіонерів» зі США, Швейцарії та Росії, очолюють знані тренери —Олександр Куликов та Анатолій Дьомін. Сьогодні українці зустрінуться з поляками, а завтра — з норвежцями. Чемпіонат фінішує 16 грудня.

Шевченко відзначився дублем

Футбол

У чемпіонаті Італії «Мілан» здобув перемогу над клубом «Лече» — 4:1. Два м'ячі на свій рахунок записав Андрій Шевченко. Тепер у нього, як і в Габріеля Батістути, десять влучень.

Без шани до авторитетів

Гандбол

Чемпіонат Європи серед жінок. Румунія. Збірна України потрапила до дуже сильної групи. Міркуйте самі, у першій зустрічі підопічних Леоніда Євтушенка екзаменували діючі чемпіонки світу та континенту гандболістки Норвегії. На останній секунді українки вирвали нічию — 24:24. І наступний суперник у наших дівчат був не менш іменитий — спортсменки Данії, олімпійські чемпіонки ігор в Атланті та Сіднеї. У першому таймі українки вели перед шість м'ячів. Але у підсумку знову почесна нічия — 29:29.

А позавчора збірна України виграла в суперниць із Македонії — 27:19. Сьогодні наші дівчата зустрічаються з командою Румунії, а завтра — з білоруськими гандболістками.

Хто кого «переважить»?

Учасники чергового саміту Європейського союзу, що проходить у Ніцці, не вклалися в передбачені три дні роботи — з 7 по 9 грудня і продовжили її у понеділок, 11 грудня. Коли цей матеріал готувався до друку, ще не були відомі результати зустрічі, а ось розбіжностей —хоч здбавляй. Між собою ніяк не можуть домовитися Німеччина і Франція — ці начебто головні приводні паси європейського мотора.

Конфлікт спалахнув через кількість голосів у Раді міністрів ЄС. Розподіляються вони так: «великі» країни Німеччина, Франція, Англія та Італія — по 10, Іспанія — 8, Бельгія, Голландія, Португалія — по 5, Австрія та Швеція — по 4, Данія, Ірландія та Фінляндія — по 3, Люксембург — 2. З такою розстановкою сил не погоджується Німеччина. Канцлер Герхард Шрьодер, виступаючи нещодавно в бундестазі, запропонував додати Німеччині кілька голосів, оскільки після об'єднання в країні змінилася демографічна ситуація — населення збільшилося до 80 мільйонів осіб. А якщо решта учасників не згодні, то він вважає за можливе змінити систему голосування, враховуючи під час підрахунку так звану подвійну більшість —кількість голосів плюс чисельність населення кожної країни. Йдеться про дієздатність Європейського союзу та його виконавчих і законодавчих органів, про нову «вагомість» голосів комісарів. До речі, Шрьодер у цьому питанні знайшов підтримку в багатьох учасників саміту.

Чи треба казати, що Франція, яка головує у спільноті останні півроку, і французький президент Жак Ширак, не вагаючись, зняли з порядку денного пропозицію Герхарда Шрьодера? І зрозуміло чому: Франція повільно, але неухильно втрачає свою політичну вагу в Європі, дедалі частіше займаючи другу позицію після Німеччини. Ширак не без знервування вперто посилається на домовленість 1957 року між де Голлем та Аденауером про те, що їхні країни завжди матимуть у Раді міністрів ЄС рівну кількість голосів. А Шрьодер незворушно стоїть на своєму: в розширеній і новій Європі й голоси мають розподілятися по-новому. Це не може не хвилювати політичну еліту Франції, яка розуміє, що рівень французького впливу в Європі зменшився. А надто після того, як до спільноти долучилися Австрія, Фінляндія та Швеція. Майбутній вступ до ЄС Польщі, Чехії й Угорщини, а за ними й інших країн Східної Європи, які орієнтуються здебільшого на Німеччину, взагалі змінить співвідношення сил не на користь Франції. Тому й спалахнула на Лазурному березі палка суперечка за політичні привілеї в ЄС. Вочевидь, більше шансів все-таки має Німеччина, бо в неї є найважливіше: підтримка тих, хто вже тепер, а також через кілька років, стане членом співтовариства. Та поки що розв'язання питання про компроміс «подвійної більшості» залишається в руках Франції.

Проте час не чекає, і наводити лад у спільному європейському домі, де незабаром з'явиться ще 12 нових членів родини, а в перспективі — й більше, слід уже тепер. Реформування структур Європейського союзу та Європейської комісії, Ради міністрів ЄС та системи голосування в ній, а також перехід до ухвалення рішень більшістю є основою розширення спільноти на схід. Тому не менш важливим було обговорення питання про посилення спільної зовнішньої політики і політики безпеки. В Ніцці у цій галузі зроблено важливий крок уперед. Ідеться про створення європейських сил швидкого реагування.

Європейський союз має до 2003 року створити військовий інструмент розв'язання криз, а також політичні та військові інституції з підготовки, управління та контролю за діями такого контингенту. На конференції вироблено засади створення нових сил.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

«Цей компроміс був потрібний усім»

Наприкінці минулого тижня Росія отримала державну символіку. Держдума вирішила, що відтепер росіяни прокидатимуться й лягатимуть під музику колишнього гімну Радянського Союзу, а на кокардах і гудзиках військовиків красуватиметься двоголовий орел, над Кремлем замайорить царський триколор. Найстарший депутат Держдуми Єгор Лігачов (йому цього року минуло вісімдесят) дав інтерв'ю кореспондентові «ГУ».

— Єгоре Кузьмичу, як ви прокоментували б затвердження Держдумою державної символіки РФ?

— Велика політика — це великі компроміси. Нинішнє рішення влаштовує всіх. Коли б ми, комуністи, не проголосували б за двоголового орла і новий прапор, не змогли б зберегти гімн на музику Александрова. Цей компроміс був потрібний усім.

— Але нині в Росії багато людей, які не погоджуються з ухваленою депутатами символікою...

— Ні, переважна більшість росіян, і соціологічні дослідження це засвідчують, обстоюють гімн Александрова.

— А щодо герба й прапора?

— Аби можна було затвердити гімн, треба було провести через ухвалення парламентом решту складових держсимволіки.

— А чи не станеться розкол у суспільстві?

— Суспільство розкололося вже давно. І будь-яка балаканина про те, що це спричинить розкол — або елементарне нерозуміння, або відверте лукавство, або просто перекручення суті проблеми. Розкол у суспільстві стався в 1992 році на базі незаконно захопленої великої власності, створення класу великої буржуазії та зубожілої більшості росіян. І дискусії з приводу ухвалення-неухвалення держсимволіки не мають жодного відношення до розколу.

— Єгоре Кузьмичу, як ви оцінюєте перспективи україно-російських відносин?

— Якщо казати про перспективу і не дуже далеку, і не дуже близьку, я гадаю, що Україна й Росія мають піти на відтворення на добровільній основі федеративного союзу радянського типу суверенних рівноправних держав. Я переконаний, що нікуди Україна не дінеться.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

У номер

Київ

130 грантів — на освіту

100 — для здобуття освіти в українських вузах і 30 — за кордоном. Їх одержать переможці всеукраїнської універсіади «Інтелектуал XXI століття». Про це повідомив журналістів голова ради Фонду інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття» Богдан ГУБСЬКИЙ.

В універсіаді братимуть участь громадяни України віком до 23 років, в тому числі випускники і студенти вищих навчальних закладів I — II рівнів акредитації та учні випускних класів середніх навчальних закладів.

Заявки на участь подаються особисто чи листом з 1 лютого до 1 травня 2001 року.

Хмельницький

Депутат підтримав «Голос»

Народний депутат України Адам Чікал навіть у вихідні намагається відвідати свій виборчий округ № 91 —наддністрянські райони Хмельниччини. Ось і цього разу побував у Новій Ушиці, котра найбільше постраждала від зимової негоди. Вивчаючи ситуацію, Адам Васильович одночасно організував передплату на газету «Голос України» на 2001 рік для ста жителів райцентру, що соціально найменш захищені.

Колектив редакції висловлює щиру вдячність народному депутату, котрий показав гарний приклад своїм колегам у підтримці парламентської газети.

Ужгород

Щира подяка

Переборюючи труднощі, спричинені повенню Закарпаттю, жителі Хустського району вдячно згадують ім'я Віктора Хорєва, голову Держводгоспу України. Держводгоспівці під керівництвом свого голови врятували від знесення бурхливою Тереблею Вільшанський дитячий будинок. А мешканці 12-тисячного багатонаціонального селища Вишково, які опинилися тоді у центрі водної стихії, відтепер можуть лягати спати без остраху. Від швидкоплинної Тиси працівники Держводгоспу захистили селище надійною дамбою.

Голова Хустської райради Ф. Турчин та голова райдержадміністрації М. Горба за дорученням своїх земляків щиро вітають Віктора Максимовича Хорєва з 60-річчям, висловлюють глибоку вдячність за допомогу і бажають ювіляру щастя, добра, світлої долі та довгих років життя.

Бухарест

Президентом Румунії обрано Ілієску

Лідера лівоцентристської Партії соціальної демократії Йона Ілієску обрано президентом Румунії. Під час другого туру виборів, який відбувся в неділю, за нього проголосували, за попередніми даними, майже 70% виборців. Суперник Ілієску — глава націоналістичної партії «Велика Румунія» Корнеліу Вадим Тудор отримав близько 30% голосів.

Осло

Премії достойні обидва лідери

У столиці Норвегії президентові Південної Кореї Кім Де Чжуну вручено Нобелівську премію миру. 75-річний президент удостоєний цієї нагороди за великий внесок у справу примирення між Північною та Південною Кореєю, а також у справу захисту демократії й прав людини. У своїй промові лауреат висловив жаль, що не може розділити цю нагороду з президентом Північної Кореї Кім Чен Іром, і пообіцяв продовжувати процес примирення з Пхеньяном.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Колектив редакції «Голос України» глибоко співчуває завідувачу відділу зарубіжної інформації газети Анатолію Марциновському в зв'язку з великою втратою — смертю мами

Людмили Юхимівни КЛЕПКО.

Інвестор — парубок моторний. Та козаки в нас є свої

Частина перша. Вступна

Хай дарують нам працівники ВАТ «Івано-Франківськцемент», які про своє підприємство вочевидь «неліричного» профілю не можуть розповідати без поетичного піднесення, почнемо ми все-таки із сухої статистики. Цифри — річ також промовиста.

На «Івано-Франківськцементі» працюють понад 2,5 тисячі осіб, діють шість великих основних цехів і 10 технічних. Щорічний обсяг реалізації продукції становить 100 мільйонів гривень. Підприємство на 70% фінансує районний бюджет. Номенклатура продукції —286 найменувань. Крім звичного для такого виробництва асортименту — цементу, шиферу, азбоцементних труб, медичних гіпсових бинтів, збірного залізобетону, —марка акціонерного товариства стоїть на ... сметані, йогурті, маслі. Це навіть стало приводом для кпинів учасників передачі "Золотий гусак". І даремно. Бо якби «гусак» залетів до івано-франківських базарів, він переконався б, що спритні селянки свій «доморощений» товар маскують під продукцію агроцеху і переробної дільниці акціонерного товариства: все ямницьке (підприємство розташоване в приміському селі Ямниця) розметуть за кілька хвилин. Утім, здається, ми вже й самі переходимо від статистики до лірики.

Можна перелічувати ще дуже багато цифр і фактів, які підтверджують очевидне: підприємство міцно стоїть на ногах, є практично єдиним прибутковим у галузі. Забуте словосполучення «трудовий ентузіазм» тут не ностальгія за минулим, а ознака сьогоднішніх буднів. Серед хору тотальних плачів про економічний занепад і тяжку долю голосу цього колективу не чути: тут не голосять, а працюють. Наперекір усім проблемам утримують стабільність і майже впевнено дивляться у майбутнє.

А тепер про головне: чому «майже»? А тому, що в нашій державі заведено — попри красиві гасла — підтримувати не власного виробника, а молитися на інвестора, закордонного, зрозуміло. Великого чи малого, реального чи ірреального — не важливо. Причому молитися ревно, не розбираючись, а дочого, власне, прагне мсьє чи містер добродій: допомогти нам рятувати економіку чи погріти собі руки на нашому попелищі? Здається, різниця відчутна? Відчутна! Ласий шматочок — «Івано-Франківськцемент» (ще раз зауважте, підприємство, що не лежить, а твердо стоїть на ногах) — і впало в око зарубіжним «доброчинцям»-інвесторам. Впало так сильно, що захотілося його не погладити — проковтнути. Ось це й стало причиною тривоги численного колективу загалом і членів правління зокрема.

— Мене страшенно дивує, а точніше обурює такий підхід: продати все інвестору, начебто тоді в Україні запанує рай, — коментує ситуацію один із членів правління: — Однозначно до цього питання не треба підходити, бо можна, образно кажучи, зарізати курку, яка несе золоті яйця. Це аксіома — мати власне виробництво вітчизняного товаровиробника, який працює і дає прибутки. А таких прикладів в Україні багато, не тільки ми. Сьогодні послухати Бондаря чи Чечетова — все треба продати, бо від приватизації надійде така-от сума. А хто рахує, скільки ми вже продали за ці роки і що з цього маємо в бюджет? Хто планує, прогнозує, що буде далі? Яка перспектива поповнення бюджету від глобальної операції «продаж»?

Директор ВАТ Микола Круць не вчепився за своє крісло, як може здатися особливо підозрілим, і не боїться залишитися без посади. Він якось проживе. А колектив? Що буде з ним? Про його долю неважко здогадатись, якщо заглибитися у «добрі наміри» інвестора. На підприємстві якось поцікавилися в його «емісарів», чи готові вони розпочати реконструкцію "Івано-Франківськцементу"? (Що-що, а це потрібно робити насамперед. У самого колективу тут планів — мало не здається). "Якщо так, — сказали іванофранківці, — то ми точно знаємо, що ви завод не закриєте, і люди матимуть роботу". І почули дуже ухильну відповідь: "Це питання буде вивчатися"... «Коли?» — «Коли завод продасте...»

Як «вивчається це питання», добре видно на прикладі інших підприємств, що потрапили в «гарячі обійми» доброго західного монстра. Се ля ві...

— Вони зацікавилися не нашими потужностями, а просто купують ринок і територію, — вважають і начальники цехів. — Зарубіжні добродії хочуть або знищити наше виробництво, або законсервувати про всяк випадок, але в жодному разі не робитимуть тут ніякої реконструкції. Їм не треба, щоб хтось тут плутався під їхніми ногами, тим більше на місці майбутньої траси «Лісабон—Москва». Тут такий ринок вимальовується...

Розмови в усіх цехах з багатьма працівниками — від рядових робітників до начальників підрозділів переконали: колектив налаштований по-бойовому, він боротиметься за своє виробництво до кінця. І поборотися довелося. До акціонерного товариства завітали гості.

Частина друга. Кульмінація

Представники компанії «Лафарж», що прибули на зустріч із керівництвом «Івано-Франківськцементу», схоже, були цілком упевнені в тому, що їхня інвестиційна дорога до серця підприємства буде встелена килимами. Поважних гостей — директора з розвитку компанії по СНД Жана-Луї Туатті та директора стратегічного відділу країн Центральної Європи і СНД Спасіміра Спасіва — як і належить, зустріли привітно, показали все виробництво — від цементу до сметани. Пан Туатті із властивою французам легкістю скоротив до мінімуму ритуал залицяння. Він одразу ж запропонував «руку і серце» —конкретні, викладені на папері пропозиції.

— Я бачив багато заводів у СНД. І хоча я не є технічним спеціалістом, побачив якість менеджменту і гордість людей, які тут працюють. Я хотів би привітати вас із цим, — сказав Жан-Луї Туатті. Не обійшлося і без прозорого французького натяку:

— Коли я бачив дівчину, яка мені подобалася, я пропонував їй піти в кіно. Вона — «Ні». Наступного разу вона хотіла не в кіно, а в ресторан. А на третій раз — «Чому б і ні»?

«Наречений» анітрохи не сумнівався у своїй інвестиційній привабливості. Певна річ, він має усі підстави для впевненості у собі. Компанію «Лафарж» було засновано ще 1833 року. Нині вона працює в 70 країнах і посідає провідні позиції. В Україні компанія почала працювати від 95-го року, але, як зізналися гості, на жаль, не мали успіху. Лише наприкінці минулого року вони придбали контрольний пакет акцій ВАТ «Миколаївцемент». «Лафарж» ставить перед собою стратегічну мету: впродовж наступних двох років наростити обсяги реалізації цементу вдвічі. Зрозуміло, така мета потребує відповідних шалених темпів «сватання» з новими виробниками цементу, які увійшли б у транснаціональну сім'ю.

Французи в Івано-Франківську не чекали навіть натяку на «так» чи «ні», а відразу приступили до торгів з приводу посагу. Отже, щоб удостоїтися високої честі увійти в родину «Лафарж», івано-франківські виробники мають погодитися на такі умови (цитуємо дослівно): 1. Підписання угоди з розподілу активів виробництв на цементні і нецементні. 2. Скуповування «Лафаржем» 75% акцій івано-франківського акціонерного товариства. 3. Розподіл виробництв відповідно до умов угоди з розподілу активів. 4. Реалізація договору з поставки цементу.

А щоб прискорити церемонію «одруження» незабаром до Івано-Франківська прийдуть технічні спеціалісти, які оглянуть кар'єри. У другій половині січня івано-франківську делегацію запрошують на будь-яке підприємство компанії — за бажанням.

Таким чином, гарний шлюбний «контракт» виходить: французька сторона бажає виокремити із цілісного комплексу цементне виробництво, викупити 75% його акцій, відтак продавати іванофранківцям... їхній же цемент, облагороджений французьким досвідом. Свій до чужого по своє! А як же з виробництвом шиферу, адже івано-франківське підприємство єдине на правобережжі країни, яке виготовляє цей покрівельний матеріал. Є ще два, але в лівобережній Україні. До речі, коли стихійне лихо зачепило ряд західних областей, саме іванофранківці направили туди шифер — 483626 листів (ним покрили дахи п'яти тисяч будинків), зірвавши свої поставки за контрактами. Уявимо собі, що їх не було б. Адже ніхто фінською черепицею зруйновані будинки не накривав би навіть, якби хтось і захотів пролобіювати — чисто з «альтруїстичних» причин — західних виробників дорогих покрівельних матеріалів.

Мудрі все-таки стратеги з «Лафаржу» — це ж бо треба здогадатися запропонувати таку хитромудру комбінацію. Французька сторона навзамін на конкретний український «посаг» (вартість основних фондів підприємства становить 250 млн. доларів США) запропонувала абстрактний шарм: «досвід, уміння, знання, зменшення собівартості цементу» і при цьому не оперувала жодними цифрами. Довелося господарям врешті-решт вийти за рамки дипломатичного протоколу і запропонувати гостям особливий національний продукт — "гарбуз": категоричне «ні».

Хоча є одне «але». Якщо французам так сподобався менеджмент івано-франківських цементників, вони готові... поділитися кадрами. Хай запрошують українських фахівців на роботу: вони виконають інтернаціональний обов'язок — навчать, як управляти «Лафаржем». А саме «Івано-Франківськцемент» тут до чого?

— Я пропоную вам поїхати в Польщу і подивитися на наші..,— наполягав мсьє Туатті. Але іванофранківці вважають, що ліпше податися до ближчих країв — у Миколаїв Львівської області: ВАТ «Миколаївцемент» після приєднання до родини «Лафаржу» отримав... збитки у розмірі 6936000 гривень. Упродовж року компанія «Лафарж» вклала у підприємство... 1 млн. доларів США, і нині триває добровільне звільнення-скорочення працівників «Миколаївцементу» з «інвестуванням» 500 доларів США у подальшу долю кожного з них. Запитання до представників "Лафаржу" про соціальний захист івано-франківських цементників, між іншим, залишилися без відповіді. І ще одне порівняння: ВАТ «Івано-Франківськцемент», річна потужність якого з виробництва цементу майже у 7 разів менша за миколаївських цементників (460 тисяч тонн на рік) минулого року отримав 21 мільйон 840 тисяч гривень чистого прибутку. Впродовж минулих восьми років акціонерне товариство також інвестувало самих себе шістьма мільйонами доларів США. Зіставляючи всі ці цифри, неважко вирахувати перспективи нерівного шлюбу.

Частина третя. Для роздумів

Категоричне «ні», сподіваємося, зрозуміло всім. Здавалося б, тоді чому так багато приділяємо уваги начебто вирішеному питанню. Але, одержавши «гарбуза», закордонний "наречений" не втрачає надії на бажаний посаг. У нього є надійні «старости» в Україні —емісари, які лобіюють його інтереси. І в принципі обурення викликає не сам «Лаcи: що ж, він обстоює свій бізнес і завойовує ринок, а той, хто тут представляє його позиції. Зрозуміло, що цей хтось —не просто собі рядовий невідомий громадянин, а високий поважний чиновник, який учить нас, як будувати державу. Серед емісарів Микола Круць називає інвестиційну компанію «Україна» і підкріплює це твердження конкретними фактами. Інші київські 'добродії» залишаються в тіні, ще хтось займається чорновою роботою. Але всі вони працюють задля інтересів чужих виробників. Тому "Лафарж" і не заспокоюється, тому і зляться його лобісти тут, в Україні: такі гроші повз їхню кишеню сипляться, а як з порожнім гаманцем державу зміцнювати?

І французи, і київські «лафаржники» не врахували досвіду Наполеона, який сказав, що від великого до смішного один крок. Івано-франківський виробник зробив протилежний крок — від смішного до великого, і в цьому його треба підтримати, а не підставляти підніжку. Бо навіть геніальний Бонапарт, напевне, схилив би голову перед достойним супротивником у ринкових війнах і не пропонував би більше таких принизливих умов партнерства...

А якщо нашим «дбайливцям» України це не підходить —зрештою, є острови на зразок св. Єлени... Там можна пролобіювати, наприклад, вирощення бананів.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Одержавши «гарбуза», закордонний «наречений» не втрачає надії на бажаний посаг

Пливу не так, як вітер дме, а як вітрила налаштую

Відродження «Мрії» — це, без натяжки, творення легенди на очах. Одне з найбільших трикотажних підприємств України — мукачівська «Мрія», де у кращі роки за зміну знімали по 5—6 тонн полотна, де працювало три тисячі трудівниць-жінок, останнім часом успішно йшло на дно. Вже й охочі зібралися, щоб подивитися, як цей завмерлий, холодний, порожній дредноут, що лякав перехожих темними вікнами своїх велетенських цехів, пускатиме бульки у кризовому вирі.

Пряжі нема, фарб немає, замовлень немає. Усе провалилося, наче крізь землю. Не тчуть, не фарбують, не шиють, не продають. Працюють три дні на тиждень, одержують по 30—40 грн. зарплати. Але вони народилися жінками. За ними — родинні вогнища, сім'ї, діти. За ними віра, надія, любов. Вони не мають права опускати руки.

Відтак на загальних зборах акціонерів «Мрії» керівникам-чоловікам жінки показали на двері й обрали нове цілком жіноче правління на чолі з Галиною Гороховською. Проти пані Галини був один контраргумент — вона не місцева, тернопільчанка. Зате були десятки «за». І серед них найголовніше — вдача. Пливу не так, як вітер дме, а як вітрила налаштую. Призначення на фабрику одержала після інституту, спочатку перевернула тут комсомольську роботу, коли її обрали секретарем, а потім на кожному посту ні собі, ні підлеглим не давала спокою. Чудово знала людей: від дівчаток, які прийшли з профтехучилищ, до ветеранів праці.

Без Феї Попелюшка не стала б королевою. А «Мрію» рятувало одне: коли «фея» приносила замовлення. У холодних цехах, у рукавичках, бо дерев'яніли пальці, швачки бралися і готові були братися за будь-яку роботу.

У цей час «на ловлю щастя і чинів» в Україну забився пересічний менеджер великої датської текстильної компанії «ТТР» Рене Мільтер. Наляканий розповідями про український рекет, пан Мільтер з осторогою подорожував незнайомою землею і, як він тепер каже, на свій сором, навіть не уявляв, де на карті це Закарпаття, а тим паче невелике містечко Мукачеве.

Та ось дороги все-таки привели пана Рене Мільтера на «Мрію». Він побачив велетенські порожні завмерлі цехи на тисячі робочих місць і розгубився. У Данії таких монстрів не створюють. Менеджеру здалося, якщо компанія і зважиться на якісь інвестиції, то кине їх у прірву.

Але легенда вже почалася. Данці зробили перше невеличке замовлення на пошиття топиків і дитячих маєчок зі свого текстилю, попри попередження, «що там усе розтягнуть». Один із цехів фабрики враз став жовто-оранжевим. А коли представники компанії навідалися через місяць, то були вражені. Майстрині не тільки вчасно виконали замовлення, а й застосували технологію економного кроєння матерії, якої данці не знали. Такі тут були школа та освітній рівень фахівців.

Недовіра розтанула, як сніг на весняному сонці. І вже з другим великим замовленням на фабрику почало надходити сучасне технологічне обладнання. Мукачівцям поталанило. Партнер виявився чесним і сумлінним. Ніхто нікого не мав наміру ні обманути, ні перехитрити. Створилася атмосфера взаєморозуміння і співробітництва.

Як відомо, в легенді годинник має сповістити північ. Дванадцять ударів пролунало на Святвечір минулого року, коли привезені зі Словаччини котли, попередньо оплачені данцями, погнали тепло по цехах фабрики. Це справді сталося на Святвечір. Галина Гороховська, техніки, оператори, інженери вперше в житті не сиділи за домашньою кутею, за святковими столами. Наступного дня важко було передати радість швачок, коли вони зайняли робочі місця в теплому приміщенні. Але то вже окрема легенда.

У цій, як і годиться, щасливий кінець. Нині на фабриці — близько тисячі працівників. Тільки за півроку виготовлено майже півтора мільйона виробів дитячого, жіночого і чоловічого трикотажу. Їх купують у Данії, Франції, Англії, Австрії, Нідерландах. Нещодавно в самому центрі Мукачевого відкрито фірмовий магазин «Мрія», де такі вироби можна купити й собі.

Пересічного менеджера Рене Мільтера правління компанії «ТТР» призначило своїм генеральним директором. «Ваші жінки — це щось унікальне, — каже він. — Розумні, енергійні, роботящі, відповідальні. Вони — опора сім'ї, люблячі мами і до того ж залишаються красивими і привабливими. Як чоловік, я тепер розумію, чому весь світ захоплюється слов'янськими красунями»...

А що ж наша героїня — голова правління ВАТ «Мукачівська трикотажна фабрика «Мрія» пані Галина Гороховська — така сама приваблива слов'янська красуня? Куди тепер налаштовує вітрила? Рада, звичайно, що вдалося врятувати фабрику, зберегти і згуртувати колектив. Що немає заборгованості із зарплати, а її середній рівень на підприємстві піднято до 300 гривень. Що є можливість допомагати пенсіонерам, багатодітним матерям, що тільки на благодійні цілі вже витрачено 150 тис. грн. Але скільки ще нерозв'язаних проблем. Одна з них — пекуча щодня. Із 50 довколишніх сіл добираються трикотажниці на фабрику, а з транспортом допомоги нема, організувати «розвозку» важко. Як мудрий керівник, директор розуміє, що робота на давальницькій сировині — не те, що треба нашій Україні, хоча зіп'ялися вони на ноги саме завдяки цьому. І не тільки вони, а, вочевидь, уся легка промисловість країни.

Мріє пані Галина, щоб «Мрія» могла зв'язати будь-яке полотно, пофарбувати його у найвишуканіші кольори і пошити з нього найелегантніший трикотажний одяг. Вони можуть осилити до 700 тонн полотна на рік і виготовляти близько 4 мільйонів штук трикотажних виробів. Вони — легендарні жінки. Коли б запрацювали бавовнянопрядильні фабрики. Коли б на полонинах знову паслися тисячі й тисячі овець. Тоді в легенді можна було б поставити крапку.

Іван ГУДЗОВАТИЙ, Анатолій КАРАСЬ.

На знімку: директор фабрики Галина Гороховська та міський голова Мукачевого Йосип Кулл відкривають новий фірмовий магазин «Мрія».

«Фрегат» — завжди свято

Ім'я Юрія Пальмаша, напевно, відоме кожному херсонцю — одразу уявляєш собі головну прикмету дніпровської набережної — туристичний готель «Фрегат». Дивовижно, але задуманий і зведений уже наприкінці доперебудовної доби «Фрегат» зміг зберегти вірність початковому задуму — стати одним з найкращих готельних комплексів не лише Херсона, а й посперечатися з іншими обласними центрами півдня України. Як свідчення цього — вручення Юрію Пальмашу диплома лауреата міжнародного рейтингу популярності й якості товарів та послуг «Золота фортуна».

Якщо ви опинилися в Херсоні із службового обов'язку чи просто приїхали в гості, неодмінно скористайтеся послугами «Фрегата». Це — знайомство з унікальним південним регіоном — Таврією, історія якої пов'язана з такими відомими іменами, як Ганнібал, Ушаков, Суворов, Потьомкін. Напевне, наймунікальніший маршрут — екскурсії до всесвітньо відомого заповідника «Асканії-Нової», — єдиного місця на континенті, де збережено первозданний природний степ. Тут, серед безкраїх шовковистих заростей ковили, пасуться табуни диких тварин, завезених засновником заповідника Фальц-Фейном з усіх куточків землі.

Персонал «Фрегата» здивує гостей й іншими турами, приміром, на узбережжя Чорного моря: до Лазурного, Залізного Порту, Скадовська. У програмі обслуговування є молодіжні тури і навіть шкільні. «Фрегат» може прийняти дітей на канікули і надати їм помешкання для проживання, а також харчування та екскурсії, серед яких і відвідання зоопарку в сусідньому Миколаєві. Родзинка відпочинку, безперечно, — екскурсія на винзаводи Херсонщини й до агрофірми «Таврія» з дегустацією коньяків. Туристам з вишуканим смаком пропонують мисливський тур. Вам оформлять всі потрібні документи і ви відвідаєте Гаврилівські угіддя, звідки винесете незабутні враження від полювання на козулю, вепра, оленя, фазана.

Утримувати готелі у належному стані збитково, захоплюватися туризмом — накладно. Важко заперечити, хоча... Не минає й тижня, щоб у «Фрегаті» не затівався черговий захід: конференція, бізнес-нарада, презентація.

— Головна перевага «Фрегата» це те, що тут, на півдні України, в чудовій сучасній будівлі, з вікон якої відкривається неповторна панорама дніпровських плавнів, можна поєднати відпочинок і роботу, —наголошує господар будинку. (Його мовою це називається конференц-бізнес.) — Ми надаємо зал зі сценою, трибуною, обладнаний потрібною технікою. Для спілкування невеликої кількості учасників прес-конференцій є затишний хол з баром. Під час обслуговування заходу надається телекс, факсимільний зв'язок, ксерокс.

Та й це ще не все. Винахідливий колектив «Фрегата» запрошує херсонців до себе на свята. Збираймося частіше з друзями, колегами, рідними. Ви можете прийти сюди, заздалегідь замовивши столики, обговоривши меню. Ціни, до речі, прийнятні — адже не кожного дня до ресторану ходимо. Час не обмежується, ресторанний оркестр гратиме «до упаду». До того ж, і привід є: незабаром Новий рік, і ви напевно замислюєтеся, де б зібратися усім колективом? А давайте — у «Фрегаті». Як мовиться, скільки того життя, щоб хоча б зрідка дозволяти собі маленькі радощі.

Алла БРУСИЛОВА.

Абзац із листа

Не хочемо помирати, не віддавши боргів

В'язнів фашистських концтаборів у Глобинському районі на сьогоднішній день залишилося лише одинадцять. Хочемо знати, хто і чому затримує виплату компенсації за перебування в концтаборі? Нам постійно обіцяють «незабаром» виплатити їх і ми позичаємо гроші на харчі та ліки в заможних людей, не маючи чим віддавати борги. Нас хвилює, що так і не дочекаємося обіцяного...

Микола КАПИНОС, 84 роки; Надія ГРУЗНОВА, 81 рік; Федір ЛІСНЯК, 81 рік — усього одинадцять підписів.

Глобинський район Полтавської області.

Ненаукові проблеми пенсіонерів

Навесні цього року Верховна Рада прийняла закон, який регулює деякі питання пенсійного забезпечення громадян з відповідним стажем наукової роботи. Та коли старі люди звертаються в райсоцзахист, їм пропонують принести статут тієї установи, де вони на той час працювали, та ще різні довідки. Але багато установ розформовано! Хіба не можна обійтися наявністю трудової книжки? Створюється враження, що все робиться для того, щоб відтягнути оформлення пенсії.

В. РЕЗНИЧЕНКО.

Київ.

Розкошелимося на знаки

Чи потрібно інвалідам міняти старі номерні знаки на легкових автомобілях на нові п'ятизначні? Вартість такої операції близько 130 гривень, а інвалід отримує автомобіль лише на певний період, потім повертає його державі. Виходить, що через якийсь час інваліду доведеться знову розкошелюватися на нові знаки. Може їм треба зробити якісь пільги?

К. ЗАРАЙЧЕНКО, інвалід війни першої групи.

Донецьк.

Один рік і двох гривень не коштує

Мій робочий стаж становить 48 років, бо почав працювати, ледь виповнилося шістнадцять. А коли сталася Чорнобильська аварія, був серед її ліквідаторів, маю другу категорію. Отримую пенсію 79 гривень 64 копійки. За ці гроші я маю оплатити комунальні послуги, купити харчові продукти, ліки, одяг, взуття. Хочу знати, чи той, хто встановив таку пенсію, пробував за неї прожити місяць у Києві? Нехай поділиться досвідом, бо я не живу — животію...

Борис ГУДИМ.

Київ.

Де придбати ліки від байдужості чиновників?

Я — багатодітна мати, маю шестеро дітей. Мешкаю в трикімнатній квартирі на першому поверсі, чоловік паралізований, доглядаю за ним сама. Усе б нічого, але квартира дуже волога, на стінах з'явився грибок і чоловік почав ще більше хворіти. Зверталася в міську раду, щоб допомогли зробити ремонт або поміняти квартиру, та ніхто навіть не навідався. Як жити? Ані коштів, ні допомоги нізвідки, а сама я не можу впоратися.

Тетяна ДУБ.

Борислав Львівської області.

Малюнок Віктора ПОПОВА.

ЗНОВУ БАТЬКИ ПО ПЕНСІЮ ПІШЛИ...

Акціонерний поштово-пенсійний банк "Аваль"

повідомляє про проведення Загальних Зборів акціонерів банку, які відбудуться 26 січня 2001 року о 14.00 годині, за адресою: м. Луцьк, Волинської області, Театральний майдан, 1, приміщення Волинського обласного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про затвердження результатів підписки на акції акціонерного поштово-пенсійного банку "Аваль" дванадцятої емісії.
2. Про затверження змін та доповнень до Статуту акціонерного поштово-пенсійного банку "Аваль"
3. Про ліквідацію Первомайського відділення Миколаївської обласної дирекції АППБ "Аваль", місцезнаходження: Україна, 329810, Миколаївська область, м. Первомайськ, вул. Готвальда, 15.
4. Про затвердження змін до Положення про Броварський філіал АППБ "Аваль".

* * *

Реєстрацію учасників Зборів буде проводити незалежний реєстратор ТОВ "Аваль-реєстратор" з 11.00 до 13.30 годин 26 січня 2001 року в приміщенні Волинського обласного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка.

При здійсненні процедури реєстрації учасників Загальних Зборів акціонерів, кожний акціонер повинен мати при собі документи, що посвідчують особу. Для повіреної особи (представника) акціонера, додатково до цього, - довіреність на право представляти інтереси акціонера (акціонерів) на Загальних Зборах акціонерів АППБ "Аваль".

Шановні акціонери! Щоб уникнути непорозуміння при реєстрації на Загальних Зборах акціонерів, пропонуємо всім акціонерам, хто останнім часом здійснив заміну старого паспорта на паспорт нового зразка та не надав цю інформацію для внесення змін до Реєстру власників іменних цінних паперів, у найкоротший термін, звернутися до реєстора ТОВ "Аваль-реєстратор" або у найближче відділення АППБ "Аваль", для уточнення ваших паспортних даних.

Адреса ТОВ "Аваль-реєстратор": м. Київ, вул. Предславинська, 28, тел. (044) 268-72-70.

У Загальних Зборах мають право брати участь усі акціонери, незалежно від кількості та класу акцій, власниками яких вони є. Акціонер, також має право, за власним бажанням, не брати участь у Загальних Зборах акціонерів. Якщо акціонер, з будь-яких причин, не може взяти участь у Загальних Зборах акціонерів, він буде мати можливість ознайомитись з рішеннями, які будуть прийняті на Загальних Зборах, звернувшись після проведення Загальних Зборів, у будь-яке відділення АППБ "Аваль".

Ліцензія НБУ №10 від 04.11.99р.

Рада АППБ "Аваль"

До уваги журналістів!

З метою широкого обговорення проблеми постійного збільшення контрабанди тютюнових виробів в Україну Коаліція з питань захисту прав інтелектуальної власності, Антипіратський Союз України та Національна спілка журналістів України ініціювали конкурс **«КОНТРАБАНДА ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ: ВТРАТИ БЮДЖЕТУ ТА СУСПІЛЬСТВА»**.

Серед матеріалів на зазначену тему в друкованих ЗМІ, на телебаченні та радіо буде визначено 3 номінації у двох категоріях — національні та регіональні медіа.

Краща:
- Телепрограма (цикл телепрограм);
- Публікація (серія публікацій);
- Радіопередача (цикл радіопередач).

Переможці отримають грошові винагороди за I, II, III місця.

Учасники мають надіслати примірник газети з публікацією конкурсного матеріалу; відео/аудіокасету із записом програми та додати офіційно завірену представником ЗМІ довідку про дату теле/радіо ефіру.

Кінцевий термін отримання матеріалів — 15 січня 2001 року.

Підбиття підсумків та нагородження переможців — наприкінці січня 2001 року.

Матеріали надсилайте за адресою: Україна, 01001, м. Київ-1, а/с 192.

Довідки за **тел. 464-12-40.**

Хай Вам щастить!

The Peace Corps of the United States is accepting applications **for ten positions at PEACE CORPS TRAINING SITE located in Cherkassy. Tne positions are listed below:**

1. Logistics and Administrative Coordinator.
2. Administrative Assistant.
3. Logistics Assistant/Driver.
4. Language (Ukrainian, Russian) and Cross-Cultural Coordinator.
5. Language Assistant (Ukrainian, Russian).
6. Cross-Cultural Assistant.
7. Host Family Assistant/Language Trainer (Ukrainian, Russian).
8. Language Trainers (Ukrainian, Russian).
9. Teshnical Coordinator.
10. Technical Trainers.

Qualified Candidates Will Possess:

* Ukrainian citizenship.
* Minimum one year appropriate experience.
* Good working knowledge of English (level 3) and native Ukrainian.
* Administrative and organizational experience.
* Ability to use word-processing, database and spreadsheet (MS Word/Excel) programs on a computer, fax machine, Xerox.
* Good Communication skills.
* Valid Driving license for Logistics Assistant/Driver.
* Advanced education or training in budget processes, financial management, contracts or other administrative areas for Logistics and Administrative Coordinator.
* For Positions 9 and 10 educational degree in business and enviroment protection studies are required.

Please send resume/curriculum vitae and three professional references with a cover letter (specifying the position you are applying for) in English by December 13 (for positions 1, 4, 9) and by December 20, 2000 (for the rest of positions) ONLY TO THE FOLLOWING ADDRESS to: **Administration, US Peace Corps, P.O. Box № 204, Holovposhtamt, 01001, Kiev, Ukraine.**

Уважаемые акционеры
ГОАО трест «Донецкшахтострой монтаж»

уведомляет: по решению общего собрания акционеров от 1 декабря 2000 г. будет производиться выплата дивидендов по акциям:
за 1998 год — 11,49 коп. за одну акцию
за 1999 год — 3,84 коп. за одну акцию

Выплата будет производиться с 15 декабря 2000 г. по 15 февраля 2001 года по адресу:
г. Донецк-23, пр-кт Павших Коммунаров, 102А.

Правление.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1а) порушив справу про банкрутство № Б26/141-00 та відкрив процедуру санації закритого акціонерного товариства «Аграрний союз» (52071, вул. Наукова,1, сел. Дослідне, Дніпропетровський район, Дніпропетровська область; р/р 26000104577001, МФО 305299 у Дніпропетровському КБ «Приватбанк»; свідоцтво про державну реєстрацію № 281 від 19.06.97 р.) відповідно до статті 53 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Товариство діє у формі закритого акціонерного товариства, заснованого на внесках юридичних і фізичних осіб.

Керуючим санацією призначений Ізюмченко Сергій Олександрович, розпорядником майна призначений Поліщук Ігор Григорович (ліцензія № 000403 від 29.03.2000 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації цього оголошення.

Правління АТ «Центральний універмаг»
м. Дніпропетровськ

повідомляє про перенесення дати проведення Загальних зборів акціонерів.

Час та дата проведення Загальних зборів будуть повідомленні додатково.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Холдингова компанія «Гермес Союз» має намір отримати в НКРЕ ліцензію на постачання природного газу за нерегульованим тарифом на території України. Ідентифікаційний код **ТОВ «Гермес Союз» — 31093472.**

К сведению акционеров АОЗТ «Реметалл»

Акционерное общество закрытого типа «Реметалл» сообщает, что 26 января 2001 г. состоится Общее собрания акционеров.

Повестка дня.

1. Отчет о финансово-хозяйственной деятельности за 1998—1999 годы.
2. Внесение изменений в Учредительные документы.
3. Выборы Совета, ревизионной комиссии.
4. Выборы директора АОЗТ, назначение главного бухгалтера.
5. Решение вопроса о регистраторе.

Место проведения собрания: г. Донецк, гостиница «Киев» в 11.00.

Доставка к месту собрания автобусом от офиса АОЗТ «Реметалл», время отправления — 8.30.

Регистрация акционеров с 10.00 до 11.00.

Акционерам иметь при себе документ, удостоверяющий личность.

Дирекция АОЗТ «Реметалл».

Повідомлення про розрахунки з учасниками ЗВФ «Ластівка» ІК «Цукор України»

Учасник отримує розрахунок цінними паперами (ЦП), якщо він заявляє про це з 12.12.00 р. по 12.02.01 р. або грошима. Заявка повинна містити: ПІБ, ідентифікаційний код, паспортні дані, адресу, № сертифікату (ІС), реквізити відкритого учасником рахунку в ЦП у зберігача, засвідчений підпис. Заявка надає розрахунок тільки в ЦП. Розрахунки проводяться при зверненнях в термін з 02.05.01 по 02.11.01 за ІС і паспортом. При неявці за розрахунком гроші та ЦП будуть депоновані в АПБ «Аваль» за рахунок учасників. Довідка про вартість чистих активів (ЧА) на 1.12.00 р: активи Фонду — ЦП з ЧА в 32518,5 грн., в обігу 15485 шт. ІС. У власності Фонду акції в бездокументарній формі підприємств: Обухівська райсільгосптехніка, Лохвицький промкомбінат; Житомирське АТП; Іллінецьке ПБМП-5; Новоград-Волинськрембуд; Будматеріали м. Житомир; Погребищенський цукрозавод; ВАТ «Транспортник». Адреса фонду: 254112, Київ, Дегтярівська, 50, **тел.219-45-62.**

ООО «Техноком», код 30965414 объявляет о своей ликвидации.

Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня опубликования.

Арбітражний суд Рівненської області (33000, м. Рівне, вул. Відінська, 10) порушив справи:

— № 3Б/43-Б-2 про визнання банкрутом ТОВ НВФ «Будтехсервіс» (юридична адреса: м. Рівне, вул. Млинівська, 25, р/р 2600730190 в ОПЕРВ «Ощадбанк»);

№ 2Б/49-Б-2 про визнання банкрутом ДП ВАТ «Укрмеханізація» (юридична адреса: м. Кузнецовськ, р/р 26000301390084 в Кузнецовському відділенні ПІБ);

— № 2Б/50-Б-2 про визнання банкрутом АТ «Енерговисотспецбуд» (юридична адреса: м. Кузнецовськ, р/р 26007301390140 в Кузнецовському відділенні ПІБ).

Розпорядник майна Гайдук Павло Вікторович, який працює за адресою: м. Рівне, вул. Драгоманова, 27.

— № 1Б/49-Б-2 про банкрутство ВАТ «Стир» (юридична адреса: Рівненська область, смт. Зарічне, вул. Центральна, 86, р/р 26005390065003 в Зарічненському ТВБВ банку «Україна»).

Розпорядник майна Бокій Тамара Ананіївна, яка працює за адресою: м. Рівне, вул. Драгоманова, 27.

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ліквідатор Ткаченко В. В. (ліцензія арбітражного керуючого № 000314 від 14.03.2000 р. тел. (0572) 12-01-14) повідомляє про визнання Науково-виробничого об'єднання у формі ТОВ «Еталон» (м. Харків, пров. Новомирський, 12, код 14069709) банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури (Постанова Арбітражного суду Харківської області від 20 листопада 2000 р.).

Арбітражний суд Запорізької області (69001 м. Запоріжжя, вул. Шаумяна,4) порушив справу № 5/3828 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю «Геліос ЛТД-1» (69035, м. Запоріжжя, вул. Сєдова,11, р/р 26006000460001 в АКБ Індустріалбанк м. Запоріжжя, МФО 313849, код ЗКПО 22135953).

Розпорядник майна: Арбітражний керуючий Толстов О. С. (м. Запоріжжя, вул. Комарова, 25а, кв. 26).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю «САНРАЙС» юридична адреса: м. Київ, вул. Інститутська,25, ідентифікаційний код 22948716 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Тел.: 2956833, факс.: 2956897.

ТОВ «Нафтоенерго» (Код 30263194) повідомляє про втрату свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи.

Свідоцтво вважати недійсним.

ВАТ «Український інститут по проектуванню засобів та споруд зв'язку «Діпрозв'язок» (код ЄДРПОУ 01168185) оголошує про збільшення власного статутного фонду до 6 247 000 грн.

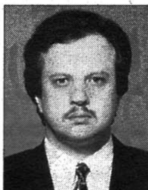
Оригінал Установчого договору Товариства з Обмеженою Відповідальністю **«ТЕХНОРЕСТ»** від 18.11.1993 року, зареєстрованого у місті Києві, в зв'язку з втратою вважати недійсним.

Ідентифікаційний код 21595523.

Національна безпека, «іміджева війна» та європейський вектор української політики

Події останнього часу невмолимо штовхають нас до переосмислення багатьох понять, котрі ще не так давно здавалися чітко визначеними і цілком зрозумілими практично для всіх категорій наших громадян. Навіть, можливо, якимись непорушними у цій своїй зрозумілості і визначеності. Перед здивованим поглядом людей, на чию долю випала унікальна можливість відчути неповторну атмосферу зміни тисячоліть, замиготіли події вітчизняної і світової історії, переглядувані — з більшим чи меншим успіхом — з точки зору нових цінностей та ідеалів. Нова інтерпретація минулого супроводжується й доповнюється переоцінкою сьогодення і всього того, що це сьогодення для нас являє.

Чи не найважливішою для будь-якої держави загалом і людей, що її населяють, зокрема, реалією з тих, які зазнають серйозних змін в умовах кардинальної ломки історичних обставин, є поняття національної безпеки, куди — у дусі нових віянь — дозволимо собі віднести й безпеку індивідуальну.

Еволюція у методах забезпечення національної безпеки

Колись усе в цьому сенсі було набагато зрозуміліше: про безпеку окремо взятої особистості взагалі ніхто не думав, для захисту Батьківщини від зовнішніх загроз треба було мати ядерну зброю або нарощувати потужність бронетанкових військ і авіації, від загроз внутрішніх найкраще допомагали численні працівники різноманітних управлінь державних комітетів закритого типу. Сплески агресивності юрби покликані були нейтралізувати спецсили з допомогою гумових кийків, брандспойтів та інших «спецзасобів».

За кількістю танків в ангарах тієї чи тієї держави можна було з високою мірою ймовірності судити про її захищеність від можливих зазіхань з боку недоброзичливо налаштованих сусідів. Танки часто-густо ставали аргументами й у «діалозі» режимів із власним населенням. В особливих випадках з їх допомогою здійснювали навіть експорт безпеки, як це було, приміром, у Чехословаччині далекого 68-го.

Віднедавна ситуація починає змінюватися. Потужна армада радянських танків, котра була цілком готова до здійснення переможного маршкидка через усю Європу, виявляється неспроможною запобігти об'єднанню Німеччини. Танки не рятують Н. Чаушеску і не зупиняють Словенію, що виходить зі складу СФР Югославії. Мало того, на початку 90-х на території колишньої Югославії танки мало не вперше у новітній історії перетворюються з грізної зброї на щось вельми вразливе, таке, що потребує захисту. Стає зрозуміло, що йдеться не про винятки, а про якесь нове правило, і у світі з'явилася сила, здатна не просто не бути зметеною «броньовим ударним батальйоном», а нейтралізувати його, перетворивши на купу нікому не потрібного дорогого металу.

Бомбові удари авіації НАТО по території СР Югославії і все, що було пов'язано з цими ударами, остаточно, вже не на теоретичному, а на практичному рівні, ставить на порядок денний питання про необхідність перегляду самих основ національної безпеки, особливо для так званих «малих» і «середніх» країн, багато з яких внаслідок трансформаційних процесів, що там відбуваються, виявляються у стані перманентної загрози з боку провідних центрів сили різних рівнів — від субрегіонального до глобального.

Політичний імідж держави — основа суверенітету

Досвід того, що сталося в Косово і Метохії навесні—влітку 1999 року, під кутом зору змін у структурі поняття «національна безпека» заслуговує на серйозну розмову і міг би стати надзвичайно цікавим для багатьох центрально- і східноєвропейських країн з числа членів колишнього соціалістичного табору, зокрема і для України, котра також існує в режимі економічної і суспільно-політичної трансформації і котра також має внутрішні проблеми, що можуть бути інтернаціоналізовані, особливо в новій для Європи атмосфері релятивізації державного суверенітету.

У зв'язку з подіями в Косово виникає ціла низка запитань. От, приміром, одне з них: з огляду на ту обставину, що надзвичайно небезпечною для суб'єкта міжнародних відносин (що опинився в ролі Югославії) стає неспроможність політичної еліти до консолідації, — чи існують у нас в Україні механізми досягнення такої — ситуативної, зумовленої актуалізацією зовнішньої загрози — консолідації? На підставі традиційних для нації етичних цінностей, патріотизму, чогось такого, що здатне в екстраординарних умовах згуртувати населення країни і підтвердити його право зватися нацією.

Цікавий факт: влітку і восени 99-го в Югославії відбулося кілька інцидентів з відомими політичними діячами, бізнесменами. Жодна з опозиційних політичних сил не вважала за можливе використовувати ці інциденти як додатковий інструмент у боротьбі проти Мілошевича. І справа тут зовсім не у якомусь особливому благородстві сербської опозиції. Звідки взятися благородству в політиці!

Річ у тім, що проти Югославії з боку Заходу велася «іміджева війна», і опозиція не могла собі дозволити опинитися в таборі ворога. Для будь-якої держави інститут президентства — основа суверенітету. Усунення президента та інституту президентства під впливом зарубіжних держав фактично ставить кожну державу на коліна, бо наступним кроком, як правило, стає знищення політичної та економічної незалежності держави на догоду іноземним державам. Наслідки для народу країни можуть бути вкрай негативні, аж до розміщення на території держави сховищ токсичних відходів — ніхто не зможе протестувати проти геноциду, якщо система державної влади підконтрольна інтервентам.

Чи готові українські політики і українські засоби масової інформації вести сьогодні «іміджеву війну» на благо України та її народу?

Питання зовсім не пусте, надто якщо відкинути генетично притаманні нашому народові благодушність та історичний оптимізм, і, глянувши правді у вічі, визнати, що перші сутички такої війни вже відбулися і закінчилися аж ніяк не на нашу користь. Україну у світі знають переважно і тільки по київському «Динамо», Чорнобилю, корупції Лазаренка.

Не полінуймося ж озирнутися довкола і пригадати ще раз досвід багатостраждальної Югославії. За своїми основними ознаками «югославська криза», котра мала такі сумні й трагічні наслідки, є кризою трансформаційною і на рубежі 80-х і 90-х років починалася в результаті дії причин внутрішнього характеру й типу, хоча й виявилася втягнутою в загальну кризу переходу від одного етапу світової та європейської історії до іншого, вписуючись у контекст подій глобального і регіонального рівнів, зумовлених розпадом біполярного світу і поступовим формуванням світу ускладненої структури.

Як явище передусім економічне й політичне, криза, про яку йдеться, ускладнюється обставинами історичними, конфесіональними, етнічними, ба навіть побутовими. У якийсь момент вона інтернаціоналізується, опиняючись у фокусі інтересів впливових чинників світового політичного процесу, що вносить додатково в її перебіг низку принципово нових моментів.

Що для України?

Чи існують на сьогодні в Україні внутрішні проблеми, котрі за бажання можна було б інтернаціоналізувати? Безперечно, існують. Показовою в цьому розумінні можна вважати історію закриття Чорнобильської АЕС, хоча перелік таких проблем нею не обмежується.

Чи можуть з'явитися у «великих» держав, здатних інтернаціоналізувати наші внутрішні проблеми, мотиви, котрі підштовхнули б когось із них до цього? Скоріш за все, відповідь на таке запитання мала б бути ствердною.

Один із таких мотивів, приміром, випливає із спроб України відігравати активну роль у проектах транспортування каспійської і середньоазійської нафти до Європи. З метою забезпечення переваги економічно менш привабливого, порівняно з «українським», «турецького» маршруту, що розробляється, як відомо, за активної підтримки Сполучених Штатів Америки, котрась із впливових країн цілком могла б спробувати зважитися на штучну дестабілізацію політичної ситуації в Україні. Великі гроші не люблять нестабільності і частої зміни правил гри.

Шукати привід для такої дестабілізації навряд би довелося надто довго. Захід у будь-який момент може почати «тиснути» на українське керівництво. Щоб захистити «інтелектуальну власність», приміром. Або позмагатися з корупцією у вищих ешелонах влади. А ще можна захищати права людини або права національних меншин. А є ще майнові права західних компаній, які працюють на українському ринку, свобода слова, екологія тощо. Що, як одного чудового дня Захід «образиться» на Україну і вирішить, крім уже існуючого Міжнародного трибуналу з питань колишньої Югославії, створити, приміром, Міжнародний трибунал з питань відмивання грошей у країнах колишнього СРСР?

Дехто з експертів уже сьогодні прогнозує в дуже недалекому майбутньому (після закінчення президентських виборів у США?) істотну активізацію кампанії виявлення і переслідування діячів пострадянських країн, що вели сумнівні оборудки на території Сполучених Штатів чи інших країн, але через американські банки. Багатьох наших відомих публічних політиків і «генералів економіки» можна буде внести до списків таких осіб і, таким чином, дискредитувати, навіть не довівши їхньої вини. Чи готова Україна захищати і захистити хоча б тих із них, від долі яких залежатиме на той момент доля всієї держави?

Питання тягне за собою ще цілу низку проблем. Чи зможемо ми одразу включитися у змагання «іміджевої війни» за права України та її народу, доводячи іншим і собі, що більшість наших керівників — чесні, порядні люди і вмілі «керманичі», а не «корупціонери»? Чи можна буде вважати достатнім ведення такої війни проти світових лідерів у галузі мас-медіа лише на сторінках вітчизняних газет і журналів чи на національних телеканалах? Або все-таки варто було б подумати про те, щоб якимсь чином поширити свою діяльність на інші країни і навіть континенти? Коли так, то якими шляхами можна було здійснювати таку діяльність?

«Іміджева війна» за добробут України та її народу

З чого її слід розпочинати? Як свідчить досвід багатьох країн — зі створення позитивного образу держави у представників інших держав та народів.

Свого часу Сербія втрутилася в «іміджеву війну» з різко негативним образом, який, до речі, аж ніяк не завжди відповідав реальному стану справ, і програла все, що змогла і кому змогла. З другого боку, Словенія і Хорватія зуміли, щоправда, не без допомоги західних союзників, домогтися вигідного для себе іміджу і в результаті — розв'язали свої проблеми і досягли поставленої мети. Боснійським «мусульманам» зробити щось схоже було ще складніше, ніж словенцям і хорватам, але їм це вдалося, і теж не без підтримки декого з «великих» держав.

Показовий момент: і Словенія, і Хорватія, і Боснія розгортали свою міжнародну діяльність на відносно міцному фундаменті консолідації політичної еліти. Практично всі головні політичні сили суспільства працювали на загальний результат.

У Словенії навіть комуністи підтримали прагнення нації до досягнення незалежності, зайшовши при цьому у відкритий конфлікт зі своїми партійними колегами із Союзу комуністів Сербії та Югославії: словенська делегація залишила позачерговий партійний з'їзд, на якому планували обрати С. Мілошевича головою СКЮ; комуністи добровільно відмовилися від влади в республіці, звільнивши дорогу для проведення перших в історії багатопартійних виборів і виникнення принципово нової політичної ситуації.

В Україні, схоже, нині таке навряд чи можливо. Багато хто з наших політиків у боротьбі проти внутрішніх політичних опонентів готовий вдаватися до будь-яких засобів і кликати на допомогу будь-які зовнішні сили, що, загалом, сприймається як логічне продовження національних традицій, але не дуже відповідає духові часу, в якому ми живемо.

Одним із найважливіших атрибутів позитивного «експортного» образу держави є позитивне сприйняття його владних інститутів. Провідну роль при цьому відіграє постать першого керівника країни — її прем'єр-міністра чи президента. Добре відомо, яким значним у становленні їхніх країн у світовій спільноті був внесок, скажімо, президентів Польщі Л. Валенси та Чехії В. Гавела як харизматичних лідерів нового типу.

Не менш відомий приклад протилежний: різко негативний міжнародний імідж сербського, а згодом югославського, президента С. Мілошевича значною мірою сприяв погіршенню загальної ситуації, в якій опинилися очолювані ним держави.

Президента також треба створювати. Тільки «створює» його, президента, не «почет», а вся країна. Всі політичні сили і, за можливості, весь народ.

Настирливе прагнення «виносити сміття з хати», роблячи внутрішні проблеми предметом широкого, в тому числі й міжнародного обговорення, більше шкодить, ніж допомагає. При цьому шкідливість такого прагнення однаково боляче б'є і по тим, кого намагаються обмовити і виставити у невигідному світлі, і по самим ініціаторам та реалізаторам винесення сміття. Переможців в іграх, що розвиваються за такою схемою, не буває. В кінцевому підсумку страждає країна, її народ, її політична еліта.

Наша влада, безперечно, заслуговує на критику. Наша влада, безперечно, дуже далека від ідеальної (чи є вона десь взагалі — «ідеальна влада»?). Але водночас наша влада, хоч би яка вона була, є одним із найважливіших чинників, що визначають саме існування країни, в якій ми живемо.

Обрані парламент і президент, конституційні гілки влади — підвалини державного суверенітету України. Безжально гризучи владу і не соромлячись використовувати в боротьбі з нею найбрудніші прийоми і методи, аж до відвертих провокацій, ми фактично рубаємо гілку, на якій сидимо.

(Закінчення на 8-й стор.).

Національна безпека, «іміджева війна» та європейський вектор української політики

(Початок на 7-й стор.).

Ми самі, власними руками, продовжуємо формування відверто негативного образу України — а, отже, й кожного її громадянина — в очах представників так званої світової спільноти.

Таку ситуацію можна пояснити досить просто. Економічна, а за нею й політична система в Україні перебувають у стадії формування.

Системотворчий принцип внутрішньої доцільності щодо українських реалій сьогодення залишається багато в чому теоретичною категорією. А на практиці внутрішня доцільність значно поступається доцільності зовнішній. За таких умов спокуса подолати політичного опонента, покликавши на допомогу когось ззовні, виявляється надто великою.

Стан справ, і так аж ніяк не благополучний, ускладнюється суб'єктивними чинниками. У чому не останню роль відіграють самі представники українських владних інститутів. Так, приміром, за часів, коли більшість у Верховній Раді належала лівим партіям, увійшло в моду таке собі зверхньо-зневажливе ставлення до народних обранців. Цим грішили й багато хто з представників виконавчої влади різних рівнів.

Стиль сприйняли журналісти, політологи і навіть така специфічна соціальна група, як молодь. Стало навіть звичним навішувати усіх собак на депутатів нашого парламенту. При цьому було геть забуто, що вони є повноважними представниками народу України!

Цікаво, що й після зміни політичного вектора парламентської більшості ситуацію змінити не вдається. Чи то звичка встигла надто вкоренитися, чи то виконавча влада й далі побоюється нових депутатів Верховної Ради, вбачаючи в них — і, судячи з усього, небезпідставно — майбутніх суперників у боротьбі за владу.

Україна наполегливо говорить про свою зацікавленість всебічно розвивати саме західноєвропейський вектор зовнішньої політики. Це, напевно, правильно, хоча й вимагає істотних коментарів і уточнень. Останнім часом поняття «європейський вектор» дедалі більше перетворюється на категорію не лише зовнішньої, а й внутрішньої політики: те, як ми поводимося у власній хаті, дедалі частіше стає аргументом у суперечці про доцільність допущення України до повноправного членства у спільноєвропейському домі.

Я не хочу, щоб одного чудового дня на мій дім і голови моїх дітей впали ракети і бомби лише тому, що комусь десь не сподобався Президент моєї країни. Я вважаю за свій громадянський обов'язок поважати Президента і депутатів парламенту як обраних представників гілок влади країни, в якій живу і громадянином якої є. Я можу бути невдоволений окремими діями Президента та працівників його апарату і висловлювати це невдоволення як критику цих дій, але обстоюватиму безперечну позитивність у будь-якій ситуації, коли він як найвища службова особа держави опиниться в ролі представника інтересів цієї держави на міжнародному рівні.

Шлях України в Європу

Рух у цьому напрямі лежить через істотну зміну деяких алгоритмів зовнішньої політики. Потребує, мабуть, чіткого визначення саме трактування «західноєвропейського вектора». Мається на увазі, щонайперше, наповнення даного поняття конкретним змістом, звільнення його і від чергової декларативності, і від завуальованого антиспрямування щодо інших можливих векторів («європейський», тобто «не» або «антиросійський»; «європейський», тобто «неамериканський», «європейський», тобто «неазіатський»). Не зайве було б, судячи з усього, й уточнення, яке випливає з неоднорідності самої Європи і ставлення різних європейських країн до України в світлі особливостей специфічних національних інтересів кожної з цих країн.

Далеко не зайвим бачиться створення конкретного інструментарію реалізації «європейського вибору» з можливою диверсифікацією західноєвропейських орієнтирів, подолом їх на самостійні стратегічні напрями (наприклад, німецький, «французький», скандинавський»).

Усі ці розробки, однак, залишаться, незатребуваною макулатурою, якщо в Україні не відбудеться консолідації політичної еліти, потрібної для протистояння численним загрозам внутрішнього і зовнішнього характеру. Ніхто в Європі не розмовлятиме з президентом і депутатами країни, яких політичні опоненти всередині країни дозволяють собі звинувачувати у скоєнні дій, що не сумісні з основоположними принципами європейського життя. У Європі не дослухатимуться до голосу президента і депутатів, якщо вони й говоритимуть про серйозні проблеми, з якими зіткнулася їхня країна, і пропонуватимуть цілком грамотно розроблені проекти, які дають змогу країні та її народові сподіватися на краще майбутнє.

Боротьба за владу повинна мати свої хронологічні рамки і свою локалізацію. Найважливішим атрибутом цієї боротьби має бути взаємоповага її учасників. А. Гор і Дж. Буш також борються за владу, але намагаються не опускатися при цьому до використання методів, які лежать за межами порядності та пристойності, а тим паче таких, у результаті застосування яких може бути поставлено під сумнів репутацію країни, президентом якої кожний із них прагне стати. Все-таки навіть у цій боротьбі є певні рамки, виходити за які не дозволяє інстинкт самозбереження.

«Брудні» методи працюють проти тих, хто наважується їх застосовувати. Ступінь «забруднення» методів є нині одним з найважливіших критеріїв готовності тієї або тієї постсоціалістичної країни до інтеграції в загальноєвропейський простір.

Європа являє собою не просто загальний ринок і єдину політичну систему, а ще й єдиний цивілізаційний простір, вписатися в який також зовсім непросто. Тим паче нам з нашими традиційними економічними і соціальними проблемами, які посилюються за нових умов «нестикування» народу і влади.

Схоже, сама влада починає усвідомлювати важливість цієї, останньої, проблеми. Принаймні на такий висновок наводить сформульований Президентом України Л. Кучмою заклик «зміцнювати зв'язки між владою і населенням країни».

Справжнє зміцнення зв'язку, про який йдеться, можливе, як свідчить європейський досвід, лише за наявності специфічного посередника між народом і владою, в ролі якого має виступити громадянське суспільство з усіма притаманними йому інституціями.

Формування громадянського суспільства в Україні

Саме громадянське суспільство, яке являє собою, як відомо, форму самоорганізації населення, незалежну від держави і органів державного управління, дає змогу досягати достатнього рівня емансипації суспільства від влади, що, в свою чергу, визначає можливість підходу до розв'язання таких завдань, як консолідація еліти, спільні зусилля зі створення позитивного іміджу країни та її керівництва, суспільна злагода у виключенні особливо «брудних» методів політичної боротьби.

В Україні процес становлення інститутів громадянського суспільства для забезпечення максимальної ефективності мав би йти паралельно і «знизу» (за ініціативою мас), і «зверху» (в результаті протекціоністської діяльності владних структур). Лише тоді він міг би бути успішним, не затягнутим у часі, якого й так гостро не вистачає.

Громадянське суспільство за такого паралельного підходу мало б формуватися на спільній з органами державної влади ідеологічній основі. Тобто інститути громадянського суспільства не були б опозиційними до органів державного управління в стратегічних питаннях розвитку суспільства і держави, зберігаючи самостійність і незалежність у питаннях тактичного плану.

Наявність у суспільстві альтернативних підходів, поглядів, ідей з основної проблематики історичного моменту, за умови збереження загальнонапрацьованої стратегічної перспективи, різко піднесла б і рівень демократичності цього суспільства, і його шанси на конструктивний розвиток.

Найважливішою умовою формування громадянського суспільства є, як відомо, розв'язання майнових питань і становлення повноцінної економічної системи держави, внутрішньо доцільного ринку, який включено в міжнародні ринкові відносини і зв'язки.

Порядок «ходів» на цьому шляху мав би бути в «чистому» вигляді такий: соціально-класова структуризація суспільства, формування життєздатних політичних партій, створення системи неурядових організацій, вироблення нових правил взаємодії народу, інститутів громадянського суспільства, влади, створення механізмів контролю суспільства над владою.

На закінчення теоретичної частини статті треба привести кілька конкретних епізодів із українського політичного життя, безпосереднім учасником яких довелося бути саме мені, як народному депутатові України.

Під час президентських виборів 1999 року в Луганській області після першого туру перемогу здобули конкуренти діючого Президента. Якщо скласти голоси, віддані за представників лівих партій, вони перевищували кількість голосів, відданих за кандидата в Президенти Л. Кучму.

Окремі луганські обласні керівники, причетні до різкого погіршення соціально-економічної обстановки в регіоні, що було головним чинником перемоги лівих сил, фактично з екранів загальнонаціональних телеканалів звинуватили мене в організації акцій протесту, котрі й призвели до перемоги лівих.

Перед другим туром голосування де-факто нібито моя робота забезпечувала програш Президента в другому турі. Якщо йти за логікою заяви О. Мороза про причетність Президента до трагедії з Г. Гонгадзе, то саме до мене, як «організатора шахтарських акцій протесту, що призвели до програшу Л. Кучмою президентських виборів першого туру», мали б застосувати засоби фізичного впливу. Мабуть, що в боротьбі за президентство ймовірний програш другого туру з вини В. Коломойцева — це набагато серйозніше, ніж віртуальні статті в Інтернеті Г. Гонгадзе.

Однак жодних засобів впливу ні проти мені, ні проти членів моєї родини не було застосовано ні до виборів, ні через рік після їх завершення, Незважаючи на підсумки виборів по Луганській області. Знаючи особисто Президента Л. Кучму з 1994 року, я з певністю можу сказати — ніколи він не піде на застосування антизаконних методів боротьби з політичними опонентами.

З моєї точки зору, спецслужби іноземних держав, які прагнуть дестабілізації суспільно-політичної ситуації в Україні напередодні широкомасштабної приватизації стратегічних українських підприємств, наприклад, газотранспортних мереж України, використали імідж О. Мороза в провокації проти Президента України. Мета зрозуміла — в країну, де, як заявляють депутати, існують проблеми такого рівня, побояться прийти зарубіжні інвестори, здатні здійснювати серйозні стратегічні інвестиції. Відсутність конкурентів дає змогу скуповувати стратегічні підприємства України за безцінь.

Підтвердженням того, що проти України проводиться конкретна спланована антидержавна програма, є такий факт 2000 року: тільки-но треба було розв'язувати питання про надання нашій країні кредитів на структурну трансформацію виробництва з боку міжнародних фінансових інституцій — негайно в західних газетах з'являлися скандальні публікації про проблеми Нацбанку України з використанням кредитів МВФ.

В Еклезіасті сказано: «Буває щось таке, про що говорять: дивись, ось це — нове. Але це вже було в віках, що були до нас» (Книга Буття, Вірш 9, 10).

Приклади світової історії доводять: усунення з допомогою зовнішніх сил інституцій влади держави в боротьбі за владу політиками всередині країни однозначно призводить до погіршення життя народу.

З моєї точки зору — як ученого, як громадянина — для України таке неприпустиме. Хто має владу, повинен діяти — казали в Римі. Обрана народом влада зобов'язана зосередити свої зусилля не на політичних розбірках, а на побудові громадянського суспільства в Україні. Тільки так можна досягти за короткий термін реального поліпшення життя народу.

Валерій КОЛОМОЙЦЕВ,
професор, доктор економічних наук,
народний депутат України.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311228.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України